

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"**

**Інститут ІКНІ
Кафедра ПЗ**

ЗВІТ

До лабораторної роботи № 5

На тему: *“ОПИС ПРЕДМЕТНОЇ ОБЛАСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ UML”*

З дисципліни: *“Вступ до інженерії програмного забезпечення”*

Лектор:
доцент каф. ПЗ
Левус Є. В.

Виконав:
ст. гр. ПЗ-15
Шпортко Т. О.

Прийняв:
асистент каф. ПЗ
Самбір А. А.

« ____ » _____ 2023 р.

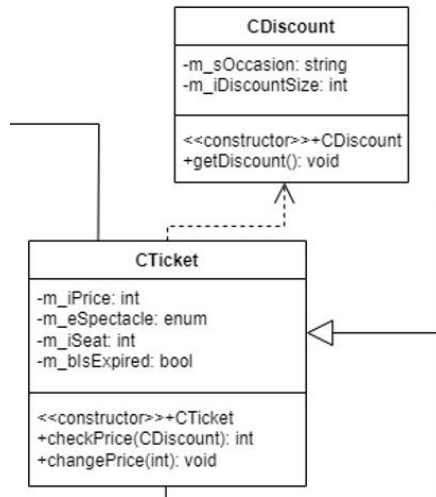
Σ= ____

Тема роботи: Опис предметної області з використанням UML.

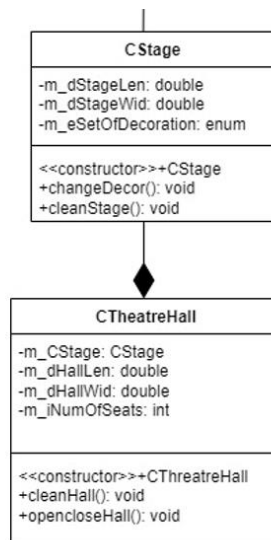
Мета роботи: Навчитися створювати об'єктну модель програмної системи.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Як відображено у класі на рівні реалізації:

Відношення «джерело змін – змінююча сутність»
(як параметр методу класу)

Відношення «частина-ціле»
(як атрибут класу)

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Індивідуальний варіант: 15. Інформаційна система «Театр».

Згідно індивідуального варіанту провести аналіз предметної області. Для

виконання завдання:

1. Скласти словник предметної області.
2. Побудувати UML-діаграму класів на концептуальному рівні засобами програми Draw.io. Зобразити коментарі на схемі. Вказати відношення між сутностями (узагальнення, звичайна асоціація, агрегація, композиція) із обов'язковим зазначенням їх характеристик (кратність, назва асоціації, і т.п.).
3. Побудувати UML-діаграму конкретних класів на рівні реалізації засобами програми Draw.io. Чітко вказати усі поля та методи класів з відповідними модифікаторами доступу, а також усі необхідні відношення між класами.
4. Оформити звіт.

ХІД РОБОТИ

Словник предметної області

1. **Actor** – сутність актор, має властивості (*містить атрибуту*) *salary* (зарплатня), *role* (роль), *costume* (костюм) і може грати на сцені (*метод* *playOnStage()*), отримати зарплатню (*метод* *getSalary()*) та змінити костюм (*метод* *chooseCostume()*). Зв'язаний з сутностями (класами) **Salary** та **Stage** (відношення асоціації) є спеціалізованою сутністю (*похідним класом*) сутності **Human**.
2. **BoxOfficeBudget** – сутність бюджет каси, має властивості (*містить атрибут*) *amountofmoney* (кількість грошей), можна отримати облік (*метод* *getAccounting()*). Зв'язаний з сутностями (класами) **TheatreBudget** (відношення агрегації, є частиною), **Cashier** (відношення асоціації).
3. **Cashier** – сутність касир, має властивості (*містить атрибуту*) *salary* (зарплатня) і може отримати зарплатню (*getSalary()*), підрахувати бюджет каси (*countBudget()*) та продати квиток (*метод* *sellTicket()*). Зв'язаний з сутностями (класами) **Salary**, **Ticket** та **BoxOfficeBudget** (відношення асоціації) є спеціалізованою сутністю (*похідним класом*) сутності **Human**.
4. **ChildTicket** – сутність дитячий квиток, має властивості (*містить атрибуту*) *cticketID* (номер дитячого квитка), *maxchildyear* (максимальний вік людини для покупки дитячого квитка). Є спеціалізованою сутністю (*похідним класом*) сутності **Ticket**.
5. **Discount** – сутність знижка, має властивості (*містить атрибуту*) *occasion* (причина отримання знижки), *discountsize* (розмір знижки), її

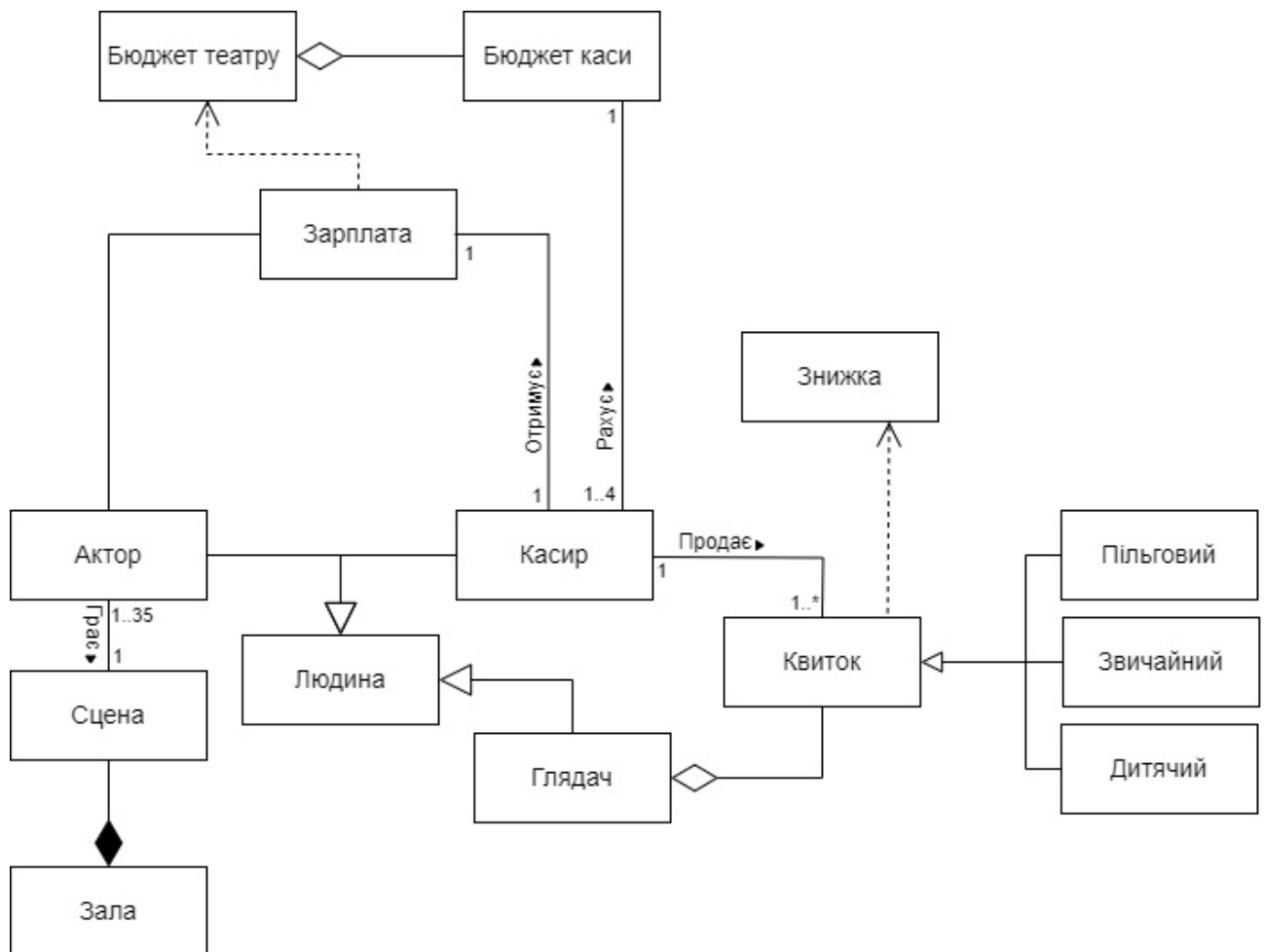
можна отримати (метод *getDiscount()*). Зв'язаний з сутністю (класом) **Ticket** (відношення залежності, є джерелом змін).

6. **DiscountTicket** – сутність пільговий квиток, має властивості (містить атрибути) *dticketID* (номер пільгового квитка), *benefitoccasion* (пільга). Є спеціалізованою сутністю (похідним класом) сутності **Ticket**.
7. **Human** – сутність людина (базовий клас), має властивості (містить атрибути) *name* (ім'я), *surname* (прізвище) та *age* (вік). Спеціалізований сутностями **Cashier**, **Viewer** і **Actor** (дочірніми класами).
8. **OrdinaryTicket** – сутність звичайний квиток, має властивості (містить атрибути) *oticketID* (номер звичайного квитка). Є спеціалізованою сутністю (похідним класом) сутності **Ticket**.
9. **Salary** – сутність заробітна плата, має властивості (містить атрибути) *salarysize* (розмір зарплатні), *bonussize* (розмір бонусу) і можна підрахувати зарплатню (метод *countSalary()*), змінити зарплатню (метод *changeSalary()*) та додати бонус (метод *addBonus()*). Зв'язаний з сутностями (класами) **TheatreBudget** (відношення залежності, джерело змін – змінююча сутність), **Actor** та **Cashier** (відношення асоціації).
10. **Stage** – сутність сцена, має властивості (містить атрибути) *stagelen* (довжина сцени), *stagewid* (ширина сцени), *setofdecorations* (набір декорацій) і може бути прибрана (метод *cleanStage()*), також можна змінити набір декорацій (метод *changeDecor()*). Зв'язаний з сутностями (класами) **TheatreHall** (відношення композиції, є частиною) та **Actor** (відношення асоціації).
11. **TheatreBudget** – сутність бюджет театру, має властивості (містить атрибути) *BoxOffBudget* (бюджет каси), *amountofmoney* (кількість грошей) і може бути підрахований (метод *calculateBudget()*), також можна отримати облік (метод *getAccounting()*). Зв'язаний з сутностями (класами) **Salary** (відношення залежності, є джерелом змін) та **BoxOfficeBudget** (відношення агрегації, є цілим).
12. **TheatreHall** – сутність зала, має властивості (містить атрибути) *Stage* (сцена), *halllen* (довжина зали), *hallwid* (ширина зали), *numofseats* (кількість сидінь) і може бути прибрана (метод *cleanHall()*), закрита/відкрита (*opencloseHall()*). Зв'язаний з сутністю (класом) **Stage** (відношення композиції, є цілим).
13. **Ticket** – сутність квиток (базовий клас), має властивості (містить атрибути) *price* (ціна), *spectacle* (вистава), *seat* (номер місця/сидіння), *isexpired* (чи дійсний) і можна перевірити ціну (метод *checkPrice()*) та змінити її (метод *changePrice()*). Зв'язаний з сутностями (класами) **Discount** (відношення залежності, джерело змін – змінююча сутність), **Cashier** (відношення асоціації), **Viewer** (відношення агрегації, є

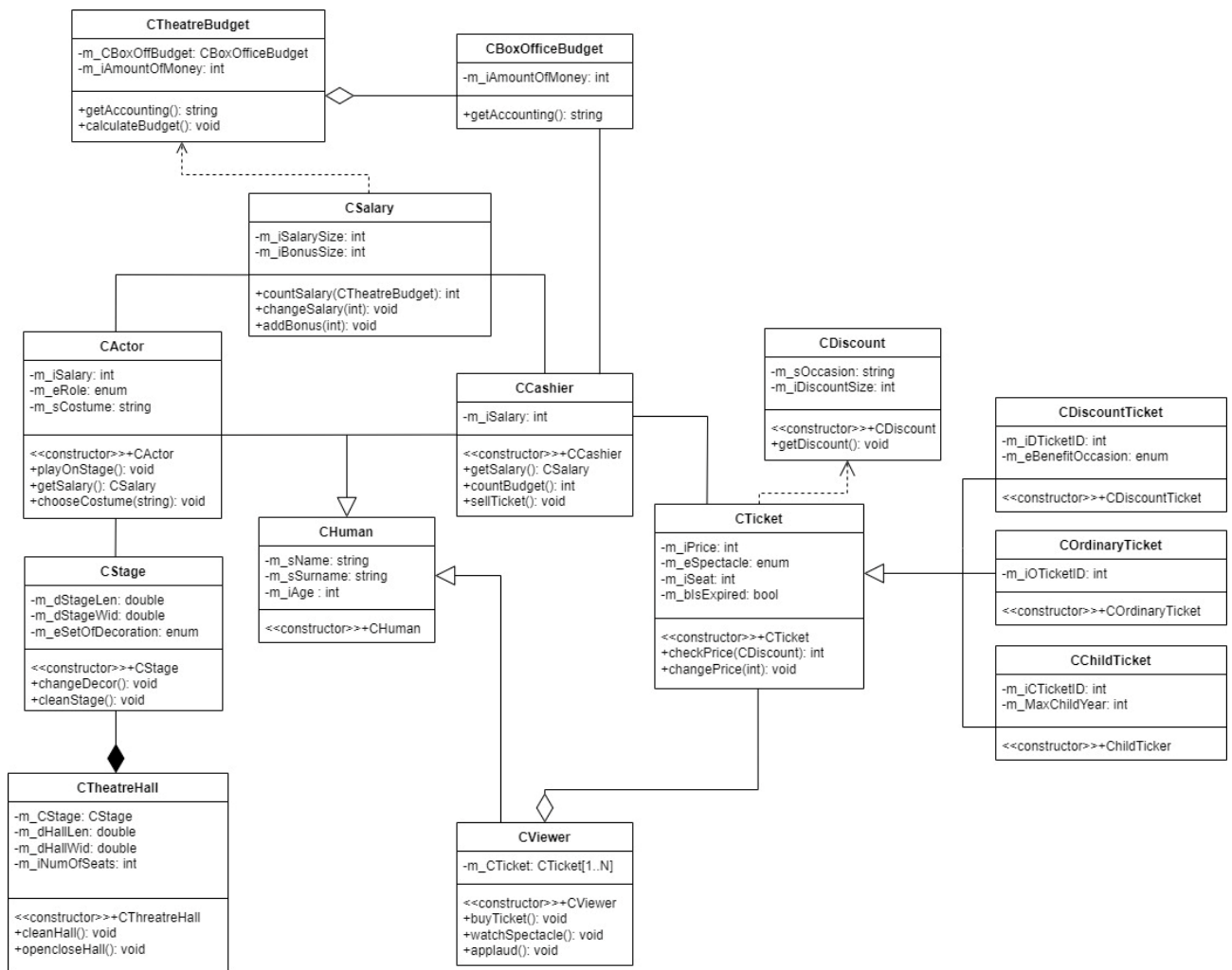
частиною) і спеціалізований сутностями **DiscountTicket**, **OrdinaryTicket** та **ChildTicket**.

14.Viewer – сутність глядач, має властивості (містить атрибути) *Ticket[1..N]* (квиток) і може придбати квиток (метод *buyTicket()*), переглянути виставу (метод *watchSpectacle()*) та аплодувати (метод *applaud()*). Зв'язаний з сутністю (класом) **Ticket** (відношення агрегації, є цілим) та є спеціалізованою сутністю (похідним класом) сутності **Human**.

UML-діаграма на концептуальному рівні

UML-діаграма на рівні реалізації

ВИСНОВКИ

Виконуючи цю лабораторну роботу, я провів аналіз предметної області, навчився створювати UML-діаграми на концептуальному рівні і рівні реалізації за допомогою раніше вивчених сутностей мови UML та взаємозв'язків між ними, попередньо склавши словник предметної області згідно з індивідуальним варіантом («Театр»).